

ÇED YÖNETMELİĞİ DAVASINI KAZANDIK!

İSTANBUL'A, HASANKEYF'E, MERSİN'E, SİNOP'A, GEBZE'YE, BURSA'YA İZMİR'E VE TÜMANADOLU TOPRAKLARINA MÜJDE !!!

Çevre Mühendisleri Odası'nın Açtığı Davada Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, ÇED Muafiyetine Dur Dedi. 3. Köprü, Gebze-Orhangazi-İzmir Otobanı, Sinop Ve Akkuyu Nükleer Santrali, Hasankeyf'i Sular Altında Bırakacak İlisu Barajı Projesi, Alliano'i'yi Sular Altında Bırakacak Yortanlı Barajı Projesi İçin ÇED Zorunlu Tutulacak.

DANIŞTAY KARARI İLE TÜRKİYE'DE ÇEVRESEL ETKİLER YÖNÜNDEN PERVASIZ BİR DÖNEM SONA ERMİŞ VE 1993 ÖNCESİ TORBA HÜKMÜNE KOYULARAK ÇED'DEN MUAF TUTULAN YATIRIMLAR İÇİN ÇED SÜRECİ BAŞLAMIŞTIR.

17 Temmuz 2008 ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, "ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ'nin "Kapsam Dışı Projeler" başlıklı Geçici 3. Maddesi'nin yürütmesi, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na Çevre Mühendisleri Odası olarak yaptığımız itiraz üzerine durduruldu.

Artık "bu proje 1993'ten önce aklıma gelmişti, yatırım programına alınmıştı", "bu proje plan ve programlarımıza 1993'ten önce girmişti" gibi gerekçeler ile ekolojik yıkım getiren Türkiye'nin en büyük yatırım plan ve projelerinin çevresel etki değerlendirme sürecinden kaçırılması devri sona ermiştir.

Sen, 1453 hektar ormanı yok edeceksin, 2.5 milyon ağaç keseceksin, 680 hektar doğal sit alanını tamamen haritadan sileceksin, 931 hektar tarım arazini ortadan kaldıracaksın, sonra da bu köprü benim aklıma 1993'ten önce gelmişti, ÇED almama gerek yok diyeceksin... Böyle bir anlayış olabilir mi? Başbakan helikoptere binip köprü'nün güzergahını belirliyor... Böyle bir aymazlık olur mu? Bilimden bu kadar uzak bir iktidar; halkın, kamu yararının, doğanın değil olsa olsa rantın iktidarındır.

Danıştay Kararı İle Türkiye'de Çevresel Etkiler Yönünden Pervasız Bir Dönem Sona Ermiş, Bir Dönem Sona Ermiş Ve 1993 Öncesi Torba Hükmüne Koyularak Çed'den Muaf Tutulan Yatırımlar İçin Çed Süreci Başlamıştır

Durdurulan geçici 3. madde düzenlemesi ile 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nden önce uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelere Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı kalmak kaydıyla ÇED Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmayacağı düzenleniyordu. Bir diğer ifade ile 7.2.1993 öncesi kararı alınmış ancak başlanmamış projeler ÇED Yönetmeliğinin emredici hükümlerinden muaf tutuluyordu.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 7.10.2010 tarihli kararı ile bu muafiyet 7/2/1993 tarihinden yatırım programına alınmış, hakkında her ne işlem yapılmış, izinler alınmış olursa olsun üretime ve/veya işletmeye başlamayan projeler yönünden durdurularak Danıştay 6. Dairesi'nin kararı kaldırılmıştır.

Danıştay kararı uyarınca 1993 yılı öncesi yatırım programına alınsa dahi tüm projeler için çevresel etkileri değerlendirmesi sürecinin işletilmesi zorunluluk haline gelmiştir.

Anayasa'nın 138. maddesi ve İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 28. maddesi gereğince en geç 30 gün içinde sayılan projeler ile ÇED'den muaf tutulan diğer projeler için ÇED süreci başlatılmalıdır. Aksi takdirde bu kararı almayan, kararın arkasından dolanmaya çalışan, uyguluyor gibi yapıp uygulamayan kamu görevlilerinin 5018 sayılı KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU ve KAMU ZARARLARININ TAHSİLİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK hükümleri uyarınca doğacak zarardan şahsen sorumlu olacaklar, görevi ihmal suçu nedeni ile Mahkemeler önünde hesap vereceklerdir.

Danıştay Kararı Tartışma Götürmeyecek Kadar Açıktır, Başbakanlık Ve İlgili İdarelerce Derhal Uygulanmalıdır

İSTANBUL'A YAPILACAK OLAN 3. KÖPRÜ PROJESİ, SİNOP ve AKKUYU NÜKLEER SANTRAL PROJELERİ, İLISU BARAJI ve 7.2.1993 tarihinden önce yatırım programına alındığı iddia edilen tüm projeler derhal durdurulmalı ve ÇED süreci işletilmeye başlanmalıdır. GEBZE- ORHANGAZI- İZMİR OTOYOLU PROJESİ'nin Başbakanlığın 18.12.2010 tarihli genelgesinde ÇED sürecinden muaf olduğunu belirten 9. madde hükmü Türkiye'nin taraf olduğu Uluslar arası Çevre Sözleşmeleri, 2872 sayılı Çevre Kanununun 10.maddesi ve ÇED Yönetmeliğinin emredici hükümleri doğrultusunda derhal iptal edilmeli ve söz konusu projeler için ÇED süreci işletilmeye başlanmalı ve güzergahın üzerinde bulunan yerleşimlerde halkın katılımı toplantıları yapılarak karar süreçlerine katılımı sağlanmalıdır.

ÇEVRE KANUNU'NUN EMREDİCİ HÜKÜMLERİNİN YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİKLERİ İLE ORTADAN KALDIRILMASI ANLAYIŞINA DERHAL SON VERİLMELİDİR.

1983 yılında çıkarılan ve ÇED düzenlemesi getiren 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun emredici hükümleri, aradan 28 yıl geçmesine karşın Yönetmelik hükümleri ile bertaraf edilmeye çalışılmamalı ve çevreye rağmen kalkınma anlayışı derhal terk edilmelidir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. **Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez."**

Anayasa 90. maddesine 5170/7 sayılı kanunla eklenen maddeye göre; "**Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri dikkate alınır.**" Bilindiği gibi, Anayasanın 56 ve 63. maddeleri "**temel haklar ve ödevler**" bölümünde düzenlenmiş olup "**çevre hakkı**" temel hak ve özgürlüklere ilişkin sözleşmeler kapsamındadır.

ÇED Yönetmeliğinin 14. maddesinin 3. fıkrasında "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı verilen projeler için yedi yıl içinde yatırıma başlanmaması durumunda bu kararın geçersiz olacağı, yine Yönetmeliğin 17. maddesinin 3. fıkrasında da "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilen projeler için beş yıl için yatırıma başlanmaması durumunda bu kararın da geçersiz olacağı düzenlenmiştir.

«Kapsam dışı projeler» başlığını taşıyan dava konusu geçici 3. madde hükmü ile Yönetmeliğin emredici hükümlerine aykırı olarak istisna öngörülmesi ve 1993 öncesi programına alınan yatırım ve projeler için yapılan her Yönetmelik düzenlemesinde bu süreler korunmak suretiyle projelere hiç başlanmamış olsa da 18 yıldır ÇED süreci işletilmemesinin hukuka aykırılığı Danıştay kararı ile tescillenmiştir. Hükümet derhal kararın gereğini yerine getirmelidir.

Çevre Mühendisleri Odası, ÇED Sürecinden Kaçırılmaya Çalışan Tüm Projelerin Takipçisi Olacaktır

Mahkeme hükmünün uygulanması için Çevre Mühendisleri Odası olarak, ülke çapında tüm demokratik kitle örgütlerini harekete geçireceğiz.

Yüksek Mahkeme hükmü uyarınca Başbakanlık ile Çevre ve Orman Bakanlığı'na başvuru yapılarak gerekli talimatların verilmesinin takipçisi olacağız.

Anılan projeler dışında Hasankeyf'i sular altında bırakan Ilısu Barajı, Alliano'i'yi sular altında bırakan Yortanlı Barajı ile ilgili çalışmalarımızı Başkanlığını yürüttüğümüz TMMOB Çevre Komisyonu'na, oradan da TBMM'ne taşıyarak ille de rant anlayışını taşıyan kişilerin peşine düşeceğiz. Danıştay kararını uygulamama girişimleri karşısında direnç gösteren kamu görevlilerinin kişisel tazminat ve cezai sorumlulukları ile ilgili takibe başlayacağız.

Ülkemiz çevre ve kültürel değerleri için savaşmaya ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu sıfatı ile kamu yararı için ekolojik yıkıma, çevre ve halk sağlığı yönünden kamunun zararına olan plan ve projelere karşı mücadelemize yılmadan devam edeceğiz.

Başbakanlığı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesini Uyarıyoruz

Başbakanlığı, bu kararı aşmak için daha önce Bergama Altın Madeni ile ilgili aldığı ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye'yi mahkum ettiği gizli Bakanlar Kurulu prensip kararı gibi uygulamalara kalkışmaması ve Danıştay kararı doğrultusunda gerekli talimatları vermesi için uyarıyoruz.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne karşı Odamızın davacı olduğu 3. Köprü ile ilgili 1/100 bin ve 1/25 bin'lik plan değişiklikleri ile ilgili davanın derhal kabul edilerek plan değişikliklerin iptal edilmesi için gereğinin yapılması için uyarıyoruz.

ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI OLARAK, RANT MANTIĞI İLE DOĞA KATLIAMINA NEDEN OLAN VE HALKIN YAŞAM HAKKINA SALDIRAN TÜM UYGULAMALARA KARŞI MÜCADELE ETMEYE, BUNUN İÇİN MÜCADELE EDEN HERKESLE BİRLİKTE HAREKET ETMEYE DEVAM EDECEĞİMİZİ BU VESİLEYLE BİR KEZ DAHA VURGULUYORUZ.

Kamuoyuna Saygı İle Duyurulur.

TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI

